

Vilniaus Šolomo Aleichemo ORT gimnazijos mokytojų Gintarės Kuklienės ir Tamaros Paberžienės – integruota istorijos ir anglų pamoka „Vienos mergaitės istorija“

Pamokos tema – Vienos mergaitės istorija

Dalykai – Istorija ir anglų kalba

Amžiaus grupė (5 – 6) klasė.

Trukmė (dvi pamokos) – 90 min

Pamokos tikslai:

1. Supažindinti mokinius su nacistų vykdoma politika prieš žydus Lietuvoje
2. Remiantis vienos šeimos istorija ugdyti empatiją (svarbiausia vertybė yra šeima)
3. Ugdyti mokinių gebėjimus dirbti grupėje, diskutuoti
4. Ugdyti mokinių kritinį mąstymą

Metodai: Pokalbis, diskusija, pasakojimas, aiškinimas, darbas su informacinėmis technologijomis

Priemonės: kompiuteris ir projektorius, vaizdinė medžiaga, padalomoji medžiaga (lapai su klausimais bei atsiminimų ištraukomis)

Šaltiniai ir literatūra:

1. http://www.centropa.org/centropa-cinema?language=All&field_audio_language_value_1=All&subtitle_language=All&field_subtitle_language_value=All&title=ranana
2. Naomi Morgenstern. I Wanted to Fly Like a Butterfly. Jerusalem, Yad Vashem, 1998. (tekstą į lietuvių k. vertė R. Diktaraitė, redagavo R. Stonienė);
3. Tekstų komplektai grupių darbui.

Mokinių ir mokytojo veikla:

- A. Klasėje mokiniai suskirstomi į 5 grupes (grupėje ne daugiau kaip 5 mokiniai).
- B. Padalinami klausimai
- C. Žiūrimas filmas
- D. Dirbama su išdalintomis ištraukomis

Pamokos eiga:

1. Praeitais pamokos apie nacizmą Lietuvoje kartojimas (8 min). Mokytoja pateikia klausimus :

- a) Kada Lietuvoje prasidėjo nacistinė okupacija? Kiek laiko truko?
- b) Kuo skyrėsi nuo sovietinės okupacijos?
- c) Kaip naciai elgėsi su žydais? Kodėl jie taip elgėsi?
- d) Kas yra holokaustas? Kas buvo holokausto sumanytojas? Kokioje valstybėje tai prasidėjo?
- e) Kas yra getas? Koks buvo gyvenimas gete?
- f) Kiek per holokaustą netekome Lietuvos žydų?

Veikla NR.2 (6 min). Mokytoja išdalina lapus su klausimais iš filmo apie Rananą Malkhanovą. Liepia gerai perskaityti klausimus, kad mokiniai aiškiai suprastų turinį. Mokytoja pristato filmą, trumpą Rananos gyvenimo istoriją.

Užduodami klausimai(klausimai anglų kalba):

1. Kur gyveno Ranana prieš prasidedant karui? Kiek jai tada buvo metų?
2. Kokie jos vaikystės gražiausi atsiminimai? (įvardinti du)
3. Kas atsitinka su Rananos šeima karo pradžioje? Koks likimas ištinka tėtį ir brolių?
4. Kur gyvena Ranana su mama karo metu? Kokios jų gyvenimo sąlygos?
5. Kaip jos sugeba pabėgti ir slapstyti?
6. Kas išgelbėja Rananą nuo mirties?
7. Kaip gyvena Ranana po Antro Pasaulinio karo?

Veikla Nr. 3 mokiniai žiūri filmą (20 min)

Veikla Nr. 4. Mokiniai, konsultuodamiesi su mokytoja, rašo atsakymus į klausimus. (10 min)

Veikla Nr. 5. Mokiniai atsako į klausimus, kiekvienas mokinytis gali išsakyti savo nuomonę, nesutikti su atsakymu, jį papildyti (15 min)

Veikla Nr. 6. Mokiniais parodomas video kaip šiandien atrodo Ranana ir ko ji linki visiems moksleiviams (5 min)

Veikla Nr. 7. Kiekviena grupė gauna atsiminimų ištrauką su dviem klausimais iš vienos mergaitės gyvenimo istorijos (10 min)

Veikla Nr. 8 Grupės pristato savo klausimus, vyksta diskusija (10 min)

Veikla Nr. 9 Mokiniai, kurių artimieji išgyveno holokaustą, pristato trumpą pasakojimą anglų kalba. (3 min)

Veikla Nr. 10 Apibendrinimas:

Mokiniai įvertina kuo ši istorija optimistinė? Kas padeda žmogui išlikti, išgyventi? Kieno parama ir pagalba žmogui labiausiai reikalinga? Kodėl?

Mokiniai pabaigia mintį:

Dabar jaučiu...

Ši pamoka buvo...

Priedas Nr.1.

Mama pasiuvo man naują suknelę. Buvo jau vakaras, kai ji baigė siūti. Ji pastatė mane ant stalo ir pamatavo suknelę. Ji buvo iš mėlyno aksomo, su balta apykakle ir daugybe raukinukų. Aš buvau tokia laiminga!

Aš sukausi ant stalo, o raukinukai tai kilo aukštyn, tai leidosi žemyn.

Mama barėsi:

- Atsargiai! Tu nukrisi!

Bet aš skridau tarytum drugelis...

Į namus grįžo tėtis. Jis priėjo ir nukėlė mane nuo stalo. Jis net nepažvelgė į mano naują suknelę.

- Mes turime bėgti, - pasakė jis. - Sutikau Marišos tėtį ir jis pasakė, kad šįvakar jie išves visus žydus, likusius mieste.

Klausimams nebuvo laiko.

- 1. Ką reiškia sakiny „Skridau kaip drugelis“?**
- 2. Ar skyrėsi mergaitės gyvenimas realybėje ir tikrovėje?**

Priedas Nr.2

Mes išėjome iš namų ir patraukėme į mišką. Ten mes pasislėpėme pas kaimynės Mošalkovos draugę tvarte, kiaulidės šiauduose. Kaimynės draugė sutiko mus paslėpti už pinigų. Ištiesą dieną mes sėdėjome duobėje, kuri buvo kiaulidėje.

Aš girdėjau, kaip kudakuoja vištos kieme, žvengia arkliai, stovintys prie namų, girdėjau medžių gaudesį. Buvo žiemos pradžia. Pūtė šaltas vėjas ir medžių šakos smarkiai siūravo. Aš žvelgiau į paršiuką, prisispaudusį prie šilto kiaulės pilvo ir sakiau sau: „Man taip pat gera, todėl, kad aš su mama ir tėčiu“. Aš paėmiau paršiuką ant rankų, pažaidžiau su jo rieta uodegyte, paglosčiau jį.

...

Nežinau, kiek dienų mes praleidome tvarte. Vieną rytą į tvartą atskubėjo išsigandusi namų šeimininkė.

- Vokiečių kareiviai ieško miške žydų. Aš bijau. Kas bus, jei suras pas mane jus?
- Nurimkite, - atsakė tėtis, - mes gerai pasislėpsime duobėje.
- - To neužtenka, - susijaudinusi kalbėjo šeimininkė. - Mergaitė...(tai yra aš) Mergaitė išsigąs, pradės rėkti ir kareiviai suras jus. Tada mums galas. Jūs žinote, kokia bausmė laukia tų, kurie slepia žydus?

- 1. Kokie mergaitės išgyvenimai atspindi tekste?**
- 2. Kaip jums atrodo, kas galėjo grėsti už žydų slėpimą?**

Priedas Nr. 3

- Mama, ką tu siuvi? – paklausiau aš.
- Tai geltona skiautė, kurią mes turime nešioti ant drabužių visada, išeidami iš namų į gatvę, - atsakė mama.
- Ar visi turi? – paklausiau aš.
- Tik žydai, -atsakė mama.
- Kodėl?
- Taip įsakė vokiečių kareiviai žydams.
- Bet kodėl ?
- Kad galėtum mus atpažinti kaip žydus, - susinervino mama.
- Kodėl jiems taip svarbu žinoti, kas žydai?
- Aš nežinau ! Taip jie įsakė ir taip mes darom, - pasakė mama piktai ir toliau siuvo skiautę ant tėčio pilkojo palto.
Aš pažvelgiau į mamą. Jos lūpos buvo kietai suspaustos, o ranka vedžiojo adatą greitai ir nervingai.
- Mama, ar ir man atnešti savo palta? – paklausiau aš.
- Ne!!! Vaikams nereikia! – išgąstingai pasakė ji ir adata jos rankose skubiai baigė tvirtinti skiautę prie palto.
Vakare kabykloje, prie durų, kabojo juodas mamos ir pilkas tėčio paltai. Ant kiekvieno - iš priekio ir nugaros - buvo prisiūta geltona žvaigždė.

- 1. Ką suprato mergaitė apie siuvamą Dovydo žvaigždę?**
- 2. Ką reiškia žmogui nešioti išskirtinį ženklą?**